

Jatko-opintoihin hakeminen

19.11.2024

Savonlinnan lyseon lukio

Minkälaista jatko-opintoihin ohjaus on ollut lukiossa tähän mennessä?

- OP01 - ykkösvuonna
- **OP02 - kakkosvuonna**
 - Pienryhmäohjaus - samasta koulutusalaista kiinnostuneet
 - Jatko-opintopäivä yhdessä Taidelukion kanssa
 - YO-suunnitelman laadinta huomioiden omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet
- **Opintoretket korkea-asteelle;** viime vuonna Jyväskylä, tänä syksynä Kuopio
- **Vierailijoita** monipuolisesti ympäri vuoden eri oppituntien yhteydessä
- Projektiviikon mahdollisuudet, esim. kurkistusopinnot avoimen korkea-asteen opintoihin (Xamk, UEF ja Oulun yliopisto)
- Abi-info tänään jatko-opinnoista

- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut: Luvassa vielä jatko-ohjauskeskustelut kaikkien abien kanssa, osa jo käynytkin

Opiskelijavalintauudistukset

Ensikertalaisuuskiintiöt (2016) ja todistusvalinnan käyttöönotto (2020) ovat vaikuttaneet lukiolaisten valintoihin

- moni opiskelija tekee lukio-opinnot 3,5 - 4 vuoteen
- yo-aineita korotetaan entistä enemmän valmistumisen jälkeen
- paineet “oikean” alan löytämisestä ovat kasvaneet
- epävarmalta tuntuva opiskelupaikka ei uskalleta ottaa vastaan

Vuoden 2022 uusista ylioppilaista koulutusten ulkopuolelle jäi 64 %:

Tilastokeskuksen mukaan kevätlukukaudella 2022 uusia ylioppilastutkinnon suorittaneita oli 25 900, heistä 3/5 oli naisia. Uusista ylioppilaista 80 % haki välittömästi jatko-opintoihin, mutta **vain 36 % jatkoi välittömästi opintoja**. Yliopistokoulutuksessa jatkoi 22 %, ammattikorkeakoulussa 12 % ja ammatillisessa koulutuksessa 1,7 % uusista ylioppilaista.

Lukiolaisraportti 2023 on julkaistu: Yhä useampi lukiolainen tarvitsee hengähdystauon ennen jatko-opintoja

Emma Niemi • maaliskuuta 1, 2023 • Uutisia

Uunituore [Lukiolaisraportti 2023](#) on koostettu loka-marraskuussa 2022

[Lukiolaisraportti 2023 on julkaistu: Yhä useampi lukiolainen tarvitsee hengähdystauon ennen jatko-opintoja \(studentum.fi\)](#)

3.5.2021 Ylen uutinen

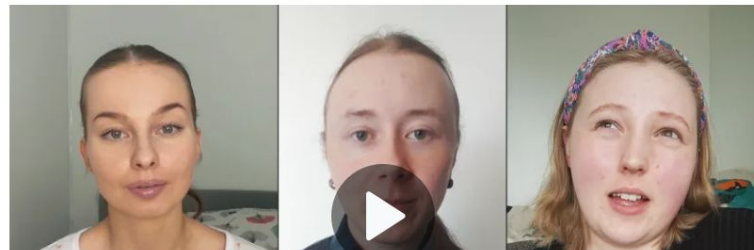
”Nuorten ahdistus yleisestikin on lisääntynyt – nuorisolääkäri **Silja Kosolan** mielestä yhteiskunnan koulutus päätöksillään on siihen osuutta. Hänen mielestään nuorilta vaaditaan taitoja, joita ei biologisista syistä ole edes olemassa, koska **aivot kehittyvät 25-vuotiaaksi asti.**

Koulutus päätöksillä on haluttu eroon väli vuosista, mutta koska miettimisaikaa on vähän, yhä useampi nuori käyttää lukio-opintoihin neljä vuotta. Kosolan mielestä **moni tarvitsisi väli vuoden ihan vain kasvamiseen.**”

Koulutus

Lukiosta suoraan korkeakouluun jatkavien määrän kasvu pysähtyi – Henna Relander, 24: "Olin niin väsynyt ja täynnä koulumaailmaa"

Suomi on onnistunut vähentämään lukion jälkeen väli vuotta pitävien nuorten määrää viime vuosina, mutta nyt kehitys vaikuttaa pysähtyneen. Nuoret itse pitävät vuosia tärkeänä osana aikuistumista.

[Lukiosta suoraan korkeakouluun jatkavien määrän kasvu pysähtyi – Henna Relander, 24: "Olin niin väsynyt ja täynnä koulumaailmaa" \(yle.fi\)](#)

Lukion jälkeen voi hakea

- yliopistoihin
- ammattikorkeakouluihin
- ammatillisiin tutkintoihin
- ulkomaille opiskelemaan
- kansanopistoihin
- vapaaehtoistyöhön
- jne.

Varusmiespalvelus koskettaa monia, voiko silti hakea?

Korkeakoulujen opiskelijavalinnat

[Ammattikorkeakouluun.fi – Mitä sinä voit opiskella?](https://ammattikorkeakouluun.fi)

[Yliopistotutkinnot](#)

Todistusvalinta (yliopistot ja AMK)

- [Yliopistojen todistusvalinta 2023-2025](#) ja [Todistusvalinta vuodesta 2026 eteenpäin](#)
- [AMK-todistusvalinta](#)
- lukiolaiselle pääasiallinen väylä korkeakouluihin
- joillakin yliopistojen koulutusaloilla myös soveltuvuuskokeet (esim. opettajakoulutus)

Valintakokeet

- **ei tule erillistä kutsua !**
- valintakokeet digitaalisia, opiskelijalla tulee olla oma kone + henkilöllisyystodistus mukana
- tarkista valintakokeiden rakenne ja mahdolliset ennakkotehtävät huolellisesti, esim. arkkitehtuuri, medianomi (journalismi) Haaga-Helia (karsiva etukäteistehtävä)
- joillekin yliopistojen koulutusaloille julkaistaan ennakkomateriaali vähän ennen valintakoetta (esim. oikeustieteet, psykologia) → ei edellytä kuitenkaan pitkää valmistautumista → lyhyt valmistautuminen on kokopäivätyötä

Avoin väylä

- avoimen opintoja riittävästi suorittaneille → paikkoja tutkinto-opiskelijaksi pääsemiseen vielä melko vähän tarjolla
- hyvä vaihtoehto väli vuoden jälkeen

UUTTA / Yliopistojen valintakokeet 2025

YLIOPISTOJEN VALINTAKOEUUDISTUS JO KEVÄÄLLÄ 2025:

[Valintakokeet 2025](#)

[Yhteenvedo valintakoeuudistuksesta](#)

Huom. Myös **Yliopistojen todistusvalinnan pisteytys** muuttuu keväällä 2026

→ Koskee jo osaa teistä, esim. opiskelijoita, jotka tekevät lukio-opinnot 3,5 tai 4 vuoteen ja pitävät väli vuoden lukion jälkeen

- [Todistusvalinta 2026](#)

2. aste (ammattilliset tutkinnot)

- jatkuva haku oppilaitosten sivuilla
 - voi hakea jo keväällä kirjoitusten jälkeen

"Onko siitä, hyötyä jos hakee heti lukion jälkeen?"

- opiskelurutiinit hallussa
- asiat tuoreessa muistissa
- saa kokemusta hakuprosessista ja valintakokeesta
- ei vaikutusta ensikertalaisuuskiintiöön

Korkeakoulujen yhteishaku

Keväällä 2 erillistä hakuaikaa:

- **1. hakuaika: 8.1.-22.1.2025 klo 15.00** (vieraskielinen, Taideyliopisto, Tampere teatteritaide)
- **2. hakuaika: 11.3.-25.3.2025 klo 15.00 - varsinainen haku** - huom. kirjoitukset maaliskuussa

1. haussa enintään 6 hakutoivetta

→ voi tulla valituksi kaikkiin

2. haussa enintään 6 hakutoivetta

→ tarjotaan vain yhtä opiskelupaikkaa

→ hakutoivejärjestys tärkeä

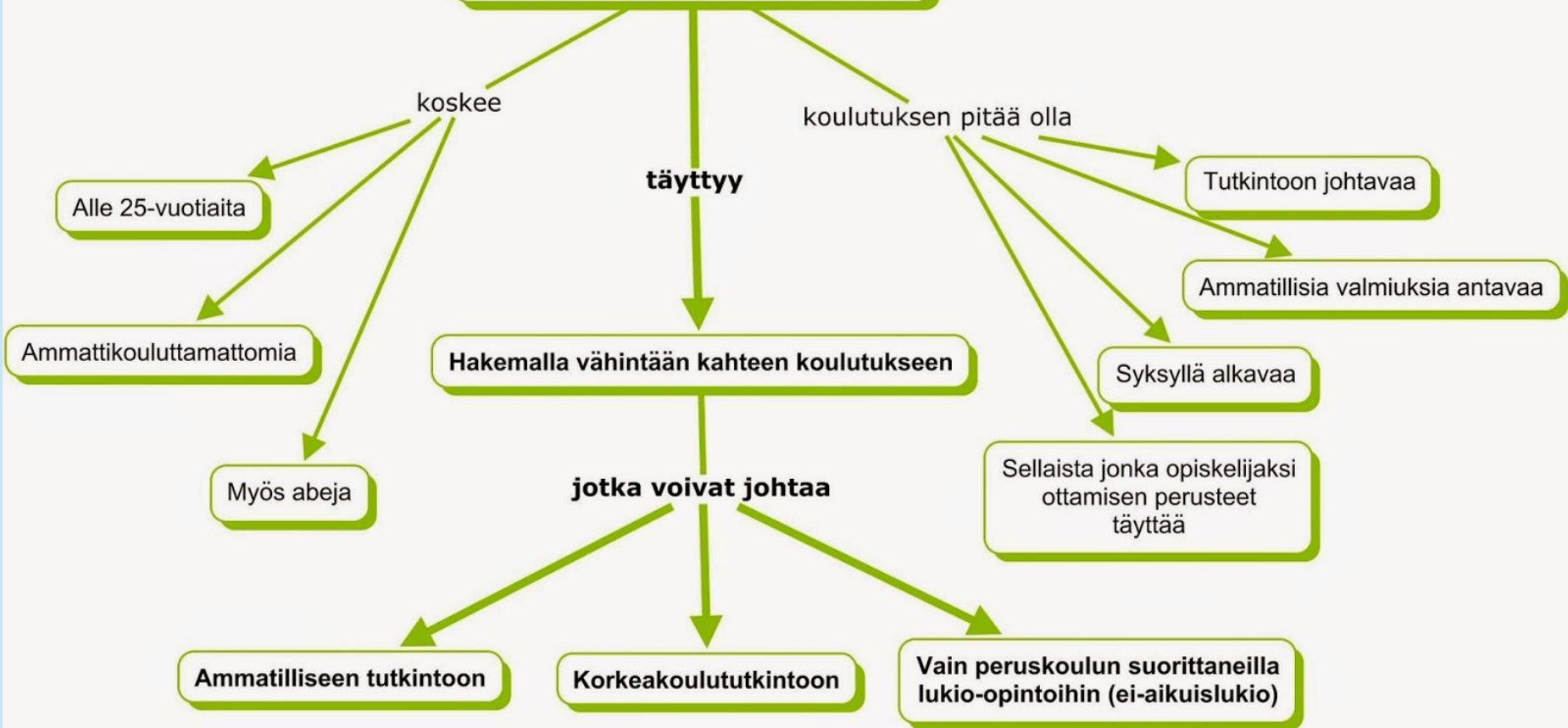
Syyskuussa 2025 on korkeakoulujen yhteishaku tammikuussa 2026 alkaviin koulutuksiin.

- syksyn haussa vähemmän tarjontaa ja pääsääntöisesti AMK-paikkoja

Velvollisuus hakea koulutukseen

→ alle 25-vuotiaan ilman ammatillista tutkintoa olevan nuoren **tulee hakea vähintään kahta opiskelupaikkaa** ja osallistua valintakokeisiin jotta on oikeutettu työttömyysetuuteen

Nuorten hakuvelvollisuus

Opintopolku.fi

Haku tapahtuu sähköisesti opintopolussa. Järjestämme abeille ohjattuja hakutilaisuuksia maaliskuussa!

Kevään 2025 yhteishaun valintaperusteet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin on julkaistu nyt marraskuun alussa.

Oma Opintopolku -palvelussa

- voi muuttaa hakutoiveita hakuaikana
- muokata henkilötietoja myös hakuajan päätyttyä
- katsella hakemusta ja tulostaa sen
- nähdä valintojen tulokset ja ottaa opiskelupaikan vastaan
 - todistusvalintojen tulokset viimeistään 26.5.2025
 - muut tulokset viimeistään 3.7.2025
 - **paikka otettava vastaan viimeistään 10.7.2025**

Ennen hakemista

Kannattaa pohtia, mikä kiinnostaa ja mitkä ovat nuoren vahvuuksia.

Eri vaihtoehtojen tutkiminen on tärkeää

- korkeakoulujen painotuksissa eroa
- tutkintojen nimissä eroja
- valintaperusteissa eroja
- **vastaako mielikuva todellisuutta?**
 - keskustelut
 - haastattelut
 - sivustot

→ vaatii aikaa ja viitseliäisyyttä!

Mahdollisuuksia tutustua jatko-opintoihin

Alakohtaisia vierailuja toteutetaan eri oppiaineiden valinnaisilla opintojaksoilla pitkin lukuvuotta.

- ma 30.9. Info varusmiespalveluksesta
- pe 11.10. Kauppatieteen info / Aalto yliopisto
- ke 16.10. UEF yleisesittely sekä logopedian ja opinto- ja uraohjauksen infot
- to 17.10. Lääketieteen info / UEF
- ti 29.10. Studentum roadshow (englanti ja ranskan kieli sekä viestintä ja politiikka)
- ma 11.11. Korkea-asteen opintoihin tutustuminen Kuopiossa (UEF ja Savonia)
- ti 17.12. Luokanopettajakoulutus ja eläinlääketiede / Helsingin yliopisto
- pe 17.1. Oulun yliopiston koulutusalojen esittelyä

Avoimen amk:n ja yliopiston opintotarjonta: [Korkea-asteen opintoja lukiolaisille](#)

Mitä nuoret kaipaavat vanhemmilta valintojensa tueksi?

- tukemista, mahdollisuuksiin uskomista
- osaamisen sanoittamista ja tunnistamista
- työntekoon ja pitkäjänteisyyteen kannustamista
- vaihtoehtojen avartamista, yhdessä selvittämistä
- keskustelua ja rinnalla kulkemista

“Suorituspainneiden kasaamisen sijaan nuoria on kannustettava uteliaisuuteen, itsensä etsimiseen ja nuoruudesta nauttimiseen.”

- MIELI ry:n Nuorten hyvinvointiohjelma

